

Ik geef een moment van stilte

Welk kunstwerk zou je een politicus in de aanloop naar de verkiezingen willen geven? Met welke kunst zou je zijn blik willen openen of sturen? Gijs Scholten van Aschat nodigt Geert Wilders uit om 'Sky Space' van James Turrell te bezoeken.

tekst **Sandra Kooke**

Nee, hij kiest geen theatertekst. Gijs Scholten van Aschat – verbonden aan Toneelgroep Amsterdam, hoofdrollen in films als 'Tirza' en 'Publieke Werken' – is als acteur een man van woorden. Hij zou zo een toepasselijke tekst van Shakespeare over de corrumperende werking van macht tevoorschijn kunnen halen. Maar hij wil Geert Wilders, de fractievoorzitter van de PVV die een einde wil maken aan kunstsubsidies, juist stilte aanbieden. En wel in Museum Voorlinden, waar het werk Sky Space van James Turrell zich bevindt. Sky Space is een ruimte, waarin je als bezoeker langs de wanden kunt zitten. Bovenin zit een vierkant gat, waardoor je de lucht kunt zien. En waardoor bij slecht weer de regen of sneeuw naar binnen waait.

Scholten van Aschat: "Turrell heeft het werk op meerdere plaatsen gemaakt. Vorige winter was ik in Japan en bezocht ik Sky Space op het kunsteiland van Naoshima. Je moest je schoenen uitdoen, je telefoon inleveren en zwijgen. Ik zat daar met mijn vrouw en kinderen te zwijgen. Dat was een prachtig moment. Boven ons hoofd, zagen we de lucht. Zo gekadreed door het vierkant leek het net een abstracte film.

"Als je daar zo zit, besef je pas wat stilte betekent, wat reflectie is. Normaal loop je in een

museum voortdurend commentaar te leveren: 'O, dat vind ik mooi' of zoiets, je hebt meteen een mening. In Sky Space mag dat niet, je moet zwijgen. En dán pas ga je echt kijken.

"Sky Space is een kunstwerk dat contemplatie biedt. Daar zou ik graag eens zitten met iemand waar ik het niet mee eens ben. Elkaar in de ogen kijken zonder iets te zeggen.

"Geert Wilders en ik verschillen over een aantal dingen van mening. Zo twijfelt hij aan het nut van mijn werk. Ik speel bij een gesubsidieerd toneelgezelschap. Die subsidies wil hij afschaffen. Als hij in de positie komt dat hij kan doen wat hij zegt, komt hij aan mijn bestaan.

"Eigenlijk is hij mijn vijand. Als hij zijn zin krijgt, word ik geëlimineerd. Zo ervaar ik dat. Maar in plaats van met hem te discussiëren, heb ik liever dat hij mij eens ziet en echt waarneemt. Misschien helpt dat begrip te kweken.

"Ik zou hem graag meenemen naar Sky Space in Museum Voorlinden. Ik zou hem hier zijn veiligheid kunnen garanderen, zijn bewakers kunnen buiten voor de deur wachten.

"Natuurlijk ken ik genoeg toneelteksten die een politicus met veel woorden aan het denken kunnen zetten. Maar daar gaat het mij niet om. Ik zou Wilders een moment van contemplatie willen geven. Een moment van reflectie, van nadenken, van niet-oordelen, van zijn."

Geachte heer Wilders,

Graag nodig ik u uit om samen met mij Museum Voorlinden te bezoeken.

De kunstenaar James Turrell heeft daar een ruimte gecreëerd die hij Sky Space noemt. Ik zou graag een korte tijd met u in die ruimte zijn. We zitten tegenover elkaar op een afstand van vijf meter en we zwijgen. We ontmoeten elkaar, maar gaan niet in discussie. We hebben ieder onze eigen gedachten. En die gedachten respecteren we.

Waarom? Omdat het kan. Omdat die ruimte gemaakt is voor contemplatie.

Tegenwoordig moeten we veel: een mening hebben, twitteren, kiezen, ons profileren, enzovoorts.

Hier hoeft dat niet. Hier hoeft u alleen maar te zitten, te kijken, te luisteren naar de stilte, het kloppen van uw eigen hart.

In het echte leven staan wij tegenover elkaar. U wilt alle subsidies voor de kunsten afschaffen, en daarmee het merendeel van de musea, orkesten, dans- en theatergezelschappen. In die sector werk ik al 34 jaar met veel plezier.

Laten we het daar niet over hebben.

Laten we ont-moeten.

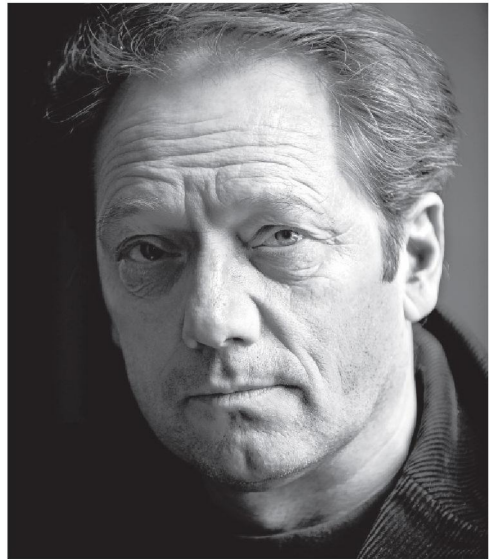
Het Museum Voorlinden is een privé-initiatief gerealiseerd zonder overheids-geld.

Dat zal u deugd doen.

Gijs Scholten van Aschat

Reactie van de politicus.

Geert Wilders wilde geen reactie geven op het aanbieden van het kunstwerk.

'Sky Space' van James Turrell in Museum Voorlinden. FOTO ANTOINE VAN KAAM